Nghiên cứu dọc về Người cao tuổi và Sức khỏe tại các nước châu Á

GS. Yasuhiko Saito (Đại học Nihon)

Trình bày tại

Hội thảo Già hóa dân số và sức khỏe người cao tuổi: Nghiên cứu dọc và Vai trò Cộng tác viên Dân số trong Chăm sóc Sức khỏe Người cao tuổi tại Cộng đồng

Hà Nội, 12/12/2019

Hình 1: Tỷ lệ những người từ 60 trở lên ở các quốc gia châu Á được lựa chọn năm 2015, 2040 và 2065

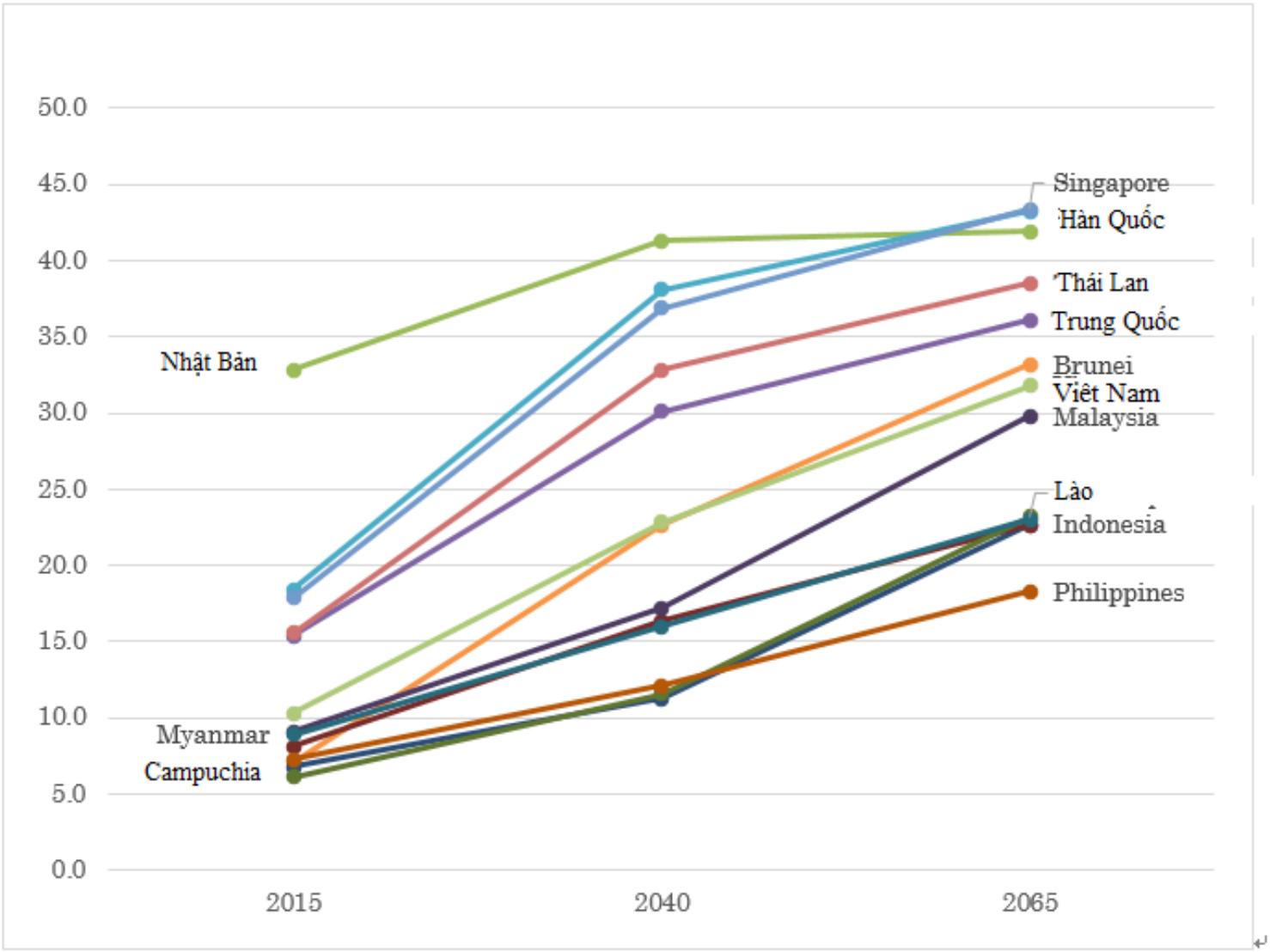

Những vấn đề cần được xem xét ở các quốc gia đang già hóa dân số

- Kinh tế ổn định của người cao tuổi: Chương trình phúc lợi xã hội / hưu trí
- Sức khỏe thể chất và tâm thần của người cao tuổi: Bảo hiểm y tế (bao gồm cả nha khoa)
- Mối quan hệ xã hội: Mối quan hệ gia đình / người thân - Chăm sóc dài hạn
- Cần lập kế hoạch ngay bây giờ: Ở nhiều nước phát triển, già hóa bắt đầu sau khi đạt được sự phát triển về kinh tế. Tuy nhiên, ở nhiều nước đang phát triển, già hóa đang bắt đầu khi chưa đạt đến nền kinh tế phát triển.

Sức khỏe là yếu tố quan trọng của hạnh phúc

- Nguyên nhân già hóa: mức sinh thấp, tỉ lệ tử vong và di cư thấp
- Tuổi thọ cao: tỉ lệ tử vong ở NCT giảm, tuổi thọ trung bình tăng
- Hiệu quả tăng tuổi thọ
  - Thêm nhu cầu về kinh tế
  - Nhiều NCT mắc bệnh mạn tính
  - Thêm nhu cầu chăm sóc dài hạn
    - Tăng số người rất già
    - Các thành viên trong gia đình ít có khả năng chăm sóc lâu dài cho NCT

Dự án của ERIA về Nghiên cứu dọc về Người cao tuổi và Sức khỏe tại Đông Nam Á

- Nghiên cứu dọc về Người cao tuổi và Sức khỏe tại Philippines
- Nghiên cứu dọc về Người cao tuổi và Sức khỏe tại Việt Nam

Tại sao là Nghiên cứu dọc?

- Xem sự thay đổi qua thời gian
  - Sự thay đổi chung cho quần thể dân số
  - Thay đổi cá nhân: tỉ lệ mắc, phục hồi (thay đổi sức khỏe)
- Thiết lập mối quan hệ nhân quả
  - Tìm hiểu các yếu tố rủi ro thay đổi theo thời gian
- Tại sao ở 2 quốc gia?

Dân số và tỉ lệ người 60+ ở các nước châu Á

Quốc gia	Dân số (triệu người)	% 60+	Thực hiện nghiên cứu dọc
China	1397.0	15.4	có
India	1309.1	8.9	có
Indonesia	258.2	8.1	có
Japan	128.0	32.8	có
Philippines	101.7	7.3	Điều tra ban đầu
Vietnam	93.6	10.3	Điều tra ban đầu
Thailand	68.7	15.6	có
Myanmar	52.4	8.9	có/không
South Korea	50.6	18.4	có
Malaysia	30.7	9.1	Điều tra ban đầu
Cambodia	15.5	6.8	Không
Lao People's	6.7	6.1	không
Singapore	5.5	17.9	có
Brunei	0.4	7.1	không

Mục tiêu của nghiên cứu

- Mô tả tình trạng sức khỏe hiện tại của người cao tuổi 60+ ở 02 nước Đông Nam Á

  - Philippines và Việt Nam (chưa từng triển khai nghiên cứu dọc)

- Tâp trung vào tình trạng sức khỏe bao gồm sức khỏe tâm thần: tình trạng sức khỏe hiện tại và các yếu tố liên quan, yếu tổ thay đổi và các yếu tố quyết định.
- Tìm hiểu những mong đợi về sức khỏe
- Tìm hiểu nhu cầu chăm sóc, điều kiện kinh tế, v..v.

Thống kê cơ bản

		Philippines	Vietnam
Dân số	Tổng	103 triệu	93 triệu
	60+	7 triệu	9 triệu
Phần trăm dân số trên 60 tuổi	2015	7.3%	10.3%
	2030	10.3%	17.5%
Tuổi thọ trung bình	khi sinh	68.5	76.0
	khi 60	17.0	22.0
GDP theo đầu người		$8,325	$5,957

Sức khỏe và sự thay đổi tình trạng sức khỏe

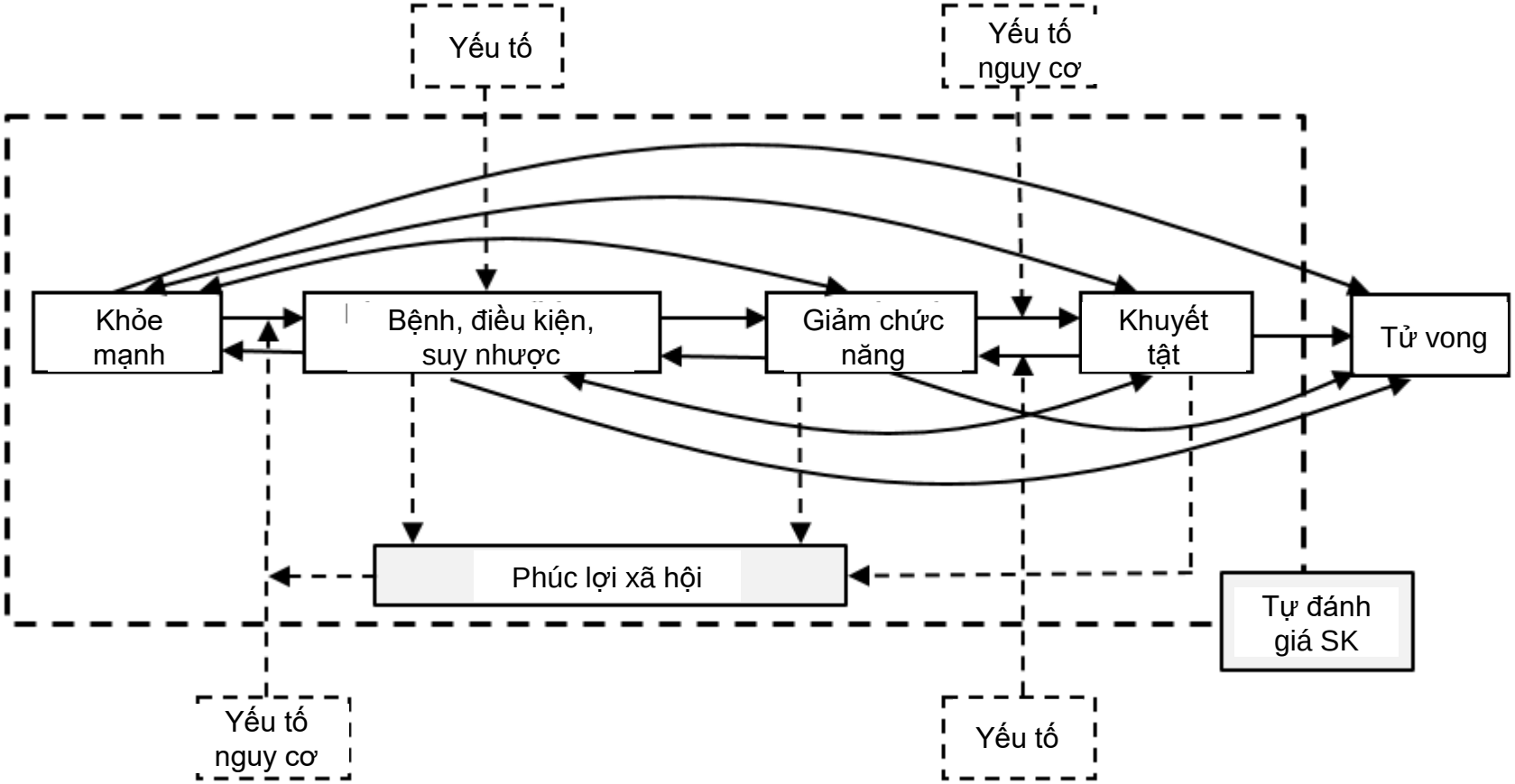

Khung lý thuyết của nghiên cứu

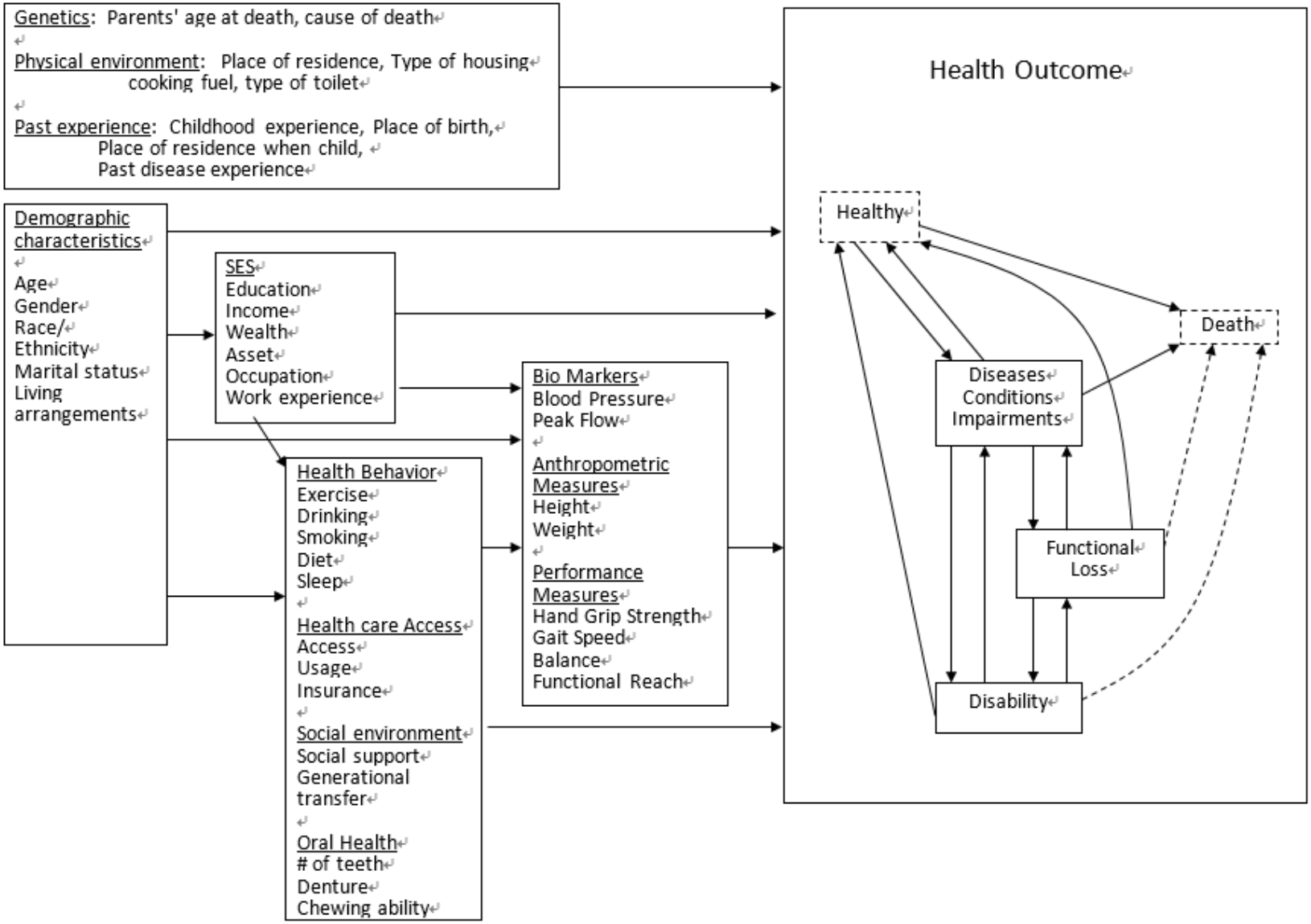

Nghiên cứu dọc về Người cao tuổi và Sức khỏe tại Việt Nam (LSAHV) và tại Philippines (LSAHP)

- Điều tra ban đầu năm 2018
  - Mẫu đại diện toàn quốc cho người cao tuổi từ 60 tuổi trở lên
  - Cỡ mẫu khoảng 6,000 người được chọn bằng phương pháp ngẫu nhiên nhiều gia đoạn
  - Cỡ mẫu nhóm tuổi từ 70-79 được nhân đôi và từ 80 tuổi trở lên được nhân 3
  - Phỏng vấn đối tượng bằng bộ câu hỏi có cấu trúc bằng máy tính bảng (trả lời thay được chấp nhận)
- Điều tra vòng 2 dự kiến vào năm 2020
  - Ra khỏi nghiên cứu: tử vong và các thông tin liên quan
  - Điều chỉnh cỡ mẫu – có thể xem xét

Các bộ câu hỏi

- Sàng lọc bằng bộ câu hỏi ngắn về trạng thái tâm thần (SPMSP: Pfeiffer 1975)
- Bộ câu hỏi hộ gia đình
- Bộ câu hỏi cho người cao tuổi
- Bộ câu hỏi các chỉ số nhân trắc học
- Bộ câu hỏi cho người con
- Bộ câu hỏi cho người chăm sóc chính/chăm sóc tiềm năng

Bộ câu hỏi hộ gia đình

- Cấu trúc gia đình
- Sắp xếp cuộc sống
- Thông tin về con cháu trong gia đình
- Điện
- Nước
- Nhiên liệu
- Nhà vệ sinh
- Tài sản
- Tài khoản ngân hàng
- GPS

Bộ câu hỏi chính về người cao tuổi

- Thông tin chung
- Điều kiện kinh tế, xã hội
- Mối liên hệ trong gia đình
- Mối quan hệ xã hội
- Mức độ cô đơn
- Hành vi về sức khỏe
- Bệnh mãn tính
- Bộ câu hỏi về khuyết tật Washington Group
- Giấc ngủ
- GALI
- Hoạt động thể chất (ADL, IADL, NAGI)
- Sức khỏe tâm thần
- Nhìn và nghe
- Ngã
- Đau
- Răng miệng
- Dịch vụ chăm sóc sức khỏe
- Thu nhập/lương hưu
- Sử dụng các thiết bị công nghệ thông tin

Rời khỏi nghiên cứu

Thông tin bao gồm:

- Ngày tử vong
- Nguyên nhân tử vong
- Địa điểm tử vong
- Tiền sử sử dụng các dịch vụ y tế trong 6 tháng trước khi tử vong
- Mối quan hệ với người chăm sóc chính

Bộ câu hỏi đo lường các chỉ số nhân trắc

Bao gồm các chỉ số sau:

- Huyết áp/ Nhịp tim
- Chỉ số nhân trắc: chiều cao, cân nặng
- Lực nắm tay
- Tốc độ đi
- Dung tích phổi
- Đo lượng cơ, xương, mỡ
- Khả năng với
- Khả năng giữ thăng bằng

Bộ câu hỏi dành cho con của người cao tuổi

- Mối quan hệ với người cao tuổi
- Các hỗ trợ:
  - Hỗ trợ về tài chính
  - Hỗ trợ về tinh thần
  - Khác
- Lòng hiếu thảo
- Thông tin liên lạc

Bộ câu hỏi cho người chăm sóc chính/người chăm sóc trong tương lai

- Tình trạng công việc
- Tình trạng sức khỏe
- Thế hệ trong gia đình
- Thái độ và niềm tin
- Hỗ trợ người cao tuổi

Kết luận

- Chỉ với số liệu (dựa trên bằng chứng), các nhà hoạch định chính sách có thể xây dựng các chính sách hiệu quả cho người cao tuổi

- Rất quan trọng để thực hiện các nghiên cứu so sánh xuyên quốc gia cho người cao tuổi. Chúng ta có thể học hỏi rất nhiều từ các quốc gia khác